MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ŞTIINȚIFICE

P R O G R A M A

PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

EDUCATOARE/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR (ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR ÎN LIMBA SLOVACĂ MATERNĂ)

DISCIPLINA DE EXAMEN:
LIMBA ȘI LITERATURA ROMANA ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII ACESTORA, PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ SI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAȚIEI

2015

1. Notă de prezentare

Justificarea viziunii curriculare - paradigma educaţiei timpurii

Educaţia timpurie a fost unul din elementele ce a fost integrat în sistemul reformei realizate în domeniul educaţiei. Unul din cele mai importante repere ale procesului de reformă educaţională este reprezentat de adoptarea Legii Educaţiei Naţionale 1 /2011, cu modificările şi completările ulterioare, care prevede în cadrul sistemului naţional de învăţământ preuniversitar pentru educaţia timpurie ca fiind formată din nivelul antepreşcolar (0-3 ani) şi învăţământul preşcolar (3-6 ani).

În anul 2011 au fost adoptate două comunicări ale Comisiei Europene care vizează în mod direct educaţia timpurie a copiilor. Unul dintre acestea, ***Educaţia şi îngrijirea copiilor preşcolari: să oferim tuturor copiilor noştri cea mai bună pregătire pentru lumea de mâine***, Comunicare a Comisiei Europene, Bruxelles, 17.2.2011, COM(2011) 66 final prevede: *„Educaţia şi îngrijirea copiilor preşcolari (EICP) constituie soclul principal al succesului învăţării de-a lungul vieţii, al integrării sociale, al dezvoltării personale şi, mai târziu, al capacităţii de inserţie profesională*.

Venind în completarea rolului primordial al familiei, educația și îngrijirea copiilor preșcolari au un impact important și durabil imposibil de realizat prin măsuri ulterioare. Primele experiențe ale copiilor stau la baza întregii lor formări ulterioare. Dacă se constituie baze solide în primii ani, formarea ulterioară este mai eficace și mai susceptibilă de a se desfășura pe tot parcursul vieții, reducând riscul abandonării timpurii a studiilor, sporind echitatea școlarității și reducând costurile suportate de societate din motive de risipă de talente și cheltuielile publice în domeniul social, al sănătății și chiar judiciar.

Cel de-al doilea document, ***Concluziile Consiliului privind educația și îngrijirea copiilor preșcolari: să oferim tuturor copiilor noștri cea mai bună pregătire pentru lumea de mâine ,*** (2011/C 175/03), Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 15.6.2011 prevede la rândul său: "*Educația și îngrijirea copiilor preșcolari (EICP) de înaltă calitate (9) oferă o gamă largă de avantaje pe termen scurt și lung atât pentru persoane, cât și pentru societate în general*. Completând rolul central al familiei, EICP constituie soclul principal al dobândirii limbajului, al succesului învățării pe tot parcursul vieții, al integrării sociale, al dezvoltării personale și al capacității de inserție profesională.

Definirea profesiei de educatoare. Raportare la standardul ocupațional – educatoare / institutor / profesor pentru învățământul preșcolar

Educatoarea "instruiește și educă prin joc, pentru sprijinirea și promovarea dezvoltării copiilor de vârstă preșcolară, urmărind obiective cognitive și de limbaj, psiho-motorii, de educare a afectivității, ale educaţiei estetice şi ale educaţiei pentru societate" iar misiunea ocupației este "de a permite fiecărui copil să-și urmeze drumul său personal de evoluţie, oferindu-i suport pentru integrarea în viaţa socială și activitatea școlară".

Definirea competenței profesionale şi a competenței didactice

Competență profesională: "Ansamblul de competențe specializate, care reprezintă standardul acceptabil pentru exercitarea unei profesii. Fiecare profesie solicită, pe lângă anumite competențe generale (intelectuale, civice, etice, comunicaționale, etc.) și competențe specifice activității în domeniu."[1]

Competență didactică: "Capacitatea unei persoane de a exercita atribuțiile specifice profesiei didactice; capacitatea unui educator de a se pronunța asupra unei probleme pedagogice, pe temeiul cunoașterii aprofundate a legităților și determinările fenomenelor educative; nivel de performanță la care urmează să fie realizate de către un educator sarcinile de muncă specifice profesiei didactice"[2]

2. Competențele profesionale[3] ale cadrului didactic debutant (educatoare/institutor/profesor pentru învățământul preșcolar)

2.1. Proiectarea activităţilor educaţionale

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte, decodifică, identifică elemente de curriculum (modele de proiectare curriculară, tipologia activităţilor şi strategiilor didactice etc.)	- Identifică nevoile de învăţare ale preşcolarilor şi stabileşte obiective educaţionale informative şi formative în funcţie de	- Îşi asumă modul de organizare a unui demers didactic

[1] Ștefan, M. (2006). *Lexicon pedagogic*. București: Aramis., p. 58.
[2] Noveanu, E., Potolea, D. et. all. (2007). *Științele educației: dicționar enciclopedic:* București: Sigma., p.183.
[3] *Kitul mentorului de inserție profesională*, Proiect POSDRU *De la debut la succes*, ID 36525, București, 2013

în activitatea instructiv-educativă în grădiniţa de copii - Utilizează un limbaj psihopedagogic ştiinţific.	particularităţile de grup şi individuale	

2.2. Conducerea şi monitorizarea procesului de instruire

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte în mod elementar modul de organizare şi conducere a activităţilor instructiv-educative.	- Asigură adecvarea strategiilor de instruire la caracteristicile individuale şi de grup ale preşcolarilor.	- Se adaptează flexibil la condiţiile curriculare concrete.

2.3. Evaluarea activităţilor educaţionale

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte funcţiile evaluării precum şi unele metode şi instrumente de evaluare specifice învăţământului preşcolar.	- Elaborează probe şi instrumente de evaluare simple.	- Manifestă disponibilitate de îmbunătăţire a instrumentarului de evaluare folosit.

2.4. Integrarea şi utilizarea TIC în educaţie

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte terminologia specifică TIC şi înţelege rolul interacţiunii dintre preşcolar – computer	- Identifică unele activităţi sau secvenţe de activitate care pot fi realizate cu ajutorul TIC	- Proiectează, în condiţii de autonomie restrânsă, unele secvenţe de învăţare care presupun utilizarea TIC

2.5. Cunoaşterea, consilierea şi tratarea diferenţiată a preşcolarilor

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte unele metode şi tehnici de consiliere şi tratare diferenţiată a copiilor preşcolari	- Reflectează asupra consecinţelor ce decurg din aplicarea diferitelor metode şi tehnici de consiliere şi de tratare diferenţiată a copiilor preşcolari	- Manifestă deschidere pentru a experimenta noi metode şi tehnici de cunoaştere şi consiliere a preşcolarilor

2.6. Managementul grupei de preşcolari

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte diferite teorii cu privire la asigurarea managementului grupei de preşcolari	- Creează un mediu ambiant plăcut pentru grupa de preşcolari care i-a fost încredinţată - Antrenează copiii în organizarea sălii şi a mediului curricular	- Este dispus să accepte sfaturi pentru mai buna organizare a mediului de învăţare şi a grupei de preşcolari

2.7. Dezvoltarea instituţională a unităţii de învăţământ preşcolar şi dezvoltarea de parteneriate grădiniţă - comunitate

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte unele instituţii din comunitatea locală care se află în legătură cu unitatea de învăţământ preşcolar	- Realizează un schimb minimal de informaţii, prin diferite canale de comunicare, cu diferiţi parteneri educaţionali	- Se implică în stabilirea unor legături între grădiniţă şi comunitatea locală

2.8. Managementul carierei şi al dezvoltării personale

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte şi înţelege cu obiectivitate nivelul propriei pregătiri profesionale	Îşi elaborează proiecte de dezvoltare personală şi profesională	- Manifestă o conduită (auto)reflexivă asupra activităţilor profesionale şi personale

2.9. Cercetare educaţională aplicativă

CUNOŞTINŢE	ABILITĂŢI	ATITUDINI
- Cunoaşte unele modele de elaborare a design-ului unei cercetări educaţionale	- Elaborează micro-proiecte de cercetare educaţională în condiţii de asistenţă şi consiliere metodologică	- Manifestă o atitudine favorabilă faţă de cercetarea educaţională

3. Discipline de examen şi formula de examinare:

- Limba și literatura maternă - **scris;**
- Limba și literatura română și universală pentru copii **– scris;**
- Metodica predării activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii – **scris;**
- Pedagogie preşcolară și elemente de psihologia educației – **scris;**
- Proba practică **(inspecţiile la clasă).**

TEMATICĂ ȘTIINȚIFICĂ
Limba și literatura slovacă maternă

A. Limba slovacă

1. Elemente de fonetică şi fonologie. Sistemul vocalic, consonantic
2. Morfologie. părţile de vorbire flexibile şi neflexibile.
3. Probleme de punctuaţie şi ortografie.

B. Literatura slovacă

1. Lirica romantică : A. Sládkovič: Marína, J. Botto: Smrť Jánošíkova, S. Chalupka: Mor ho!, J. Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko.
2. Lirica realismului slovac: P.O.Hviezdoslav: Hájnikova žena
3. Proza realismului slovac: J.G.Tajovský: Na chlieb, B.S.Timrava: Ťapákovci
4. Lirica lui I. Krasko: Otcova roľa.
5. Proza scurtă a lui J. Jesenský: Medicína.
6. Literatura slovacă din România: P. Bujtár: Lesní muzikanti, D.M.Anoca: Knižka pre prvákov
7. Literatura populară.

Bibliografie

1. Sliacky, O. Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1945, Mladé letá, Bratislava, 1990.
2. Jurčíková, E. Krpčiar, J. Literatúra pre 5. ročník ZŠ, SPN, Bratislava, 1991.
3. Harpáň, M. Teória literatúry, Bratislava, 1994

C. Literatura pentru copii:

1.Ľudová slovesnosť – hádanky, riekanky, rečňovanky, vyčítanky
2.Poézia pre deti: K. Bendová : Čačky – hračky, Ľ.Podjavorinská : Činčin, E. Čepčeková: Zrkadielko, D. Hevier: Básnička ti pomôže
3.Ľudové rozprávky fantastické : Popoluška, Tri kozliatka, Soľ nad zlato, Tri stromy, Červená čiapočka.
4.Ľudové rozprávky realistické: O troch grošoch.
5. Umelé rozprávky : H.C.Andersen : Dievčatko so zápalkami, O škaredom káčatku
6. Túžba ľudí po pravde a spravodlivosti v rozprávkach.
7.Príbehy zo života detí : B. Nemcová: Babička, M.Jančová : Rozprávky starej matere, I. Creangă: Amintiri din copilărie
8.Zobrazenie sveta v bájach a rozprávkach : Ľ. Podjavorinská: Čakanka
9. Literatúra pre deti v tvorbe slovenských autorov žijúcich v Rumunsku: P.. Bujtár: Lesní muzikanti, D.M.Anoca: Kde bolo, tam bolo.

Bibliografie

1.E. Paulíny, J.Ružička, J Štolc – Slovenská gramatika. SPN. Bratislava, 1968.
2.SAV – Pravidlá slovenského pravopisu.
3.Slovenský jazyk , učebnice pre V.,VI., VII. ročník, EDP, Bucureşti, 1993.
4.Slovenský jazyk, učebnica pre VIII. ročník, EDP, Bucureşti 1995
5.SAV – Morfológia, Bratislava, 1998.
6.Mistrík, J., Moderná slovenčina, Bratislava, 1983 7.Učebnice pre V.-XII. ročník, EDP, Bucureşti, 1995

Limba și literatura română și universală pentru copii

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice:

- identificarea temei şi a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- valorificarea valenţelor educative ale textelor literare utilizate;
- identificarea şi analiza principalelor componente de structură, de compoziţie şi de limbaj specifice textului narativ;
- identificarea şi analiza principalelor componente de structură şi de limbaj specifice textului dramatic;
- identificarea şi analiza elementelor de compoziţie şi de limbaj în textul liric;
- utilizarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuaţie, morfosintactice şi folosirea adecvată a unităţilor lexicosemantice, compatibile cu situaţia de comunicare;
- utilizarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate şi la mijloacele de îmbogăţire a vocabularului, pentru exprimarea nuanţată;
- identificarea organizării morfologice şi sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.

A. Limba română

1.LIMBĂ ŞI STIL

a) Limbă și limbaj
b) Limbă literară, limbă populară, limbă standard
c) Stilul individual și stilurile funcționale

2. FONETICĂ ȘI FONOLOGIE

a) Aparatul fonator și sunetele limbii române
b) Producerea și receptarea sunetelor
c) Clasificarea vocalelor şi consoanelor limbii române. Semivocale.
d) Corespondența dintre litere și sunete
e) Segmentul vocalic: Diftong. Triftong. Hiat
f) Silaba. Structura analitică a silabei. Regulile silabaţiei în limba română.
g) Ortografia și despărțirea cuvintelor în silabe
h) Unităţile suprasegmentale intensive şi extensive (accentul şi intonaţia).
i) Accentul. Reguli de folosire corectă a accentului în limba romana
j) Alternanţe fonetice la nivelul limbii române.

3.PUNCTUAȚIE ȘI ORTOGRAFIE

a) Principii care stau la baza ortografiei
b) Norme ortografice și norme ortoepice
c) Semnele de punctuație și de ortografie
d) Funcționalitatea semnelor de punctuație și a semnelor ortografice
e) Scrierea cu majusculă. Abrevierile.

4. LEXICOLOGIE

a) Vocabularul – totalitate a cuvintelor limbii române
b) Vocabularul fundamental și masa vocabularului
c) Organizarea vocabularului: Vocabular activ – vocabular pasiv. Vocabular literar – vocabular neliterar
d) Cuvântul – unitate de bază a vocabularului
e) Sensul cuvintelor: sensul propriu și sensul figurat
f) Sens lexical și sens gramatical
g) Relații semantice între cuvinte (sinonimie, antonimie, omonimie, paronimie, polisemie)
h) Structura morfologică a cuvântului
i) Îmbogățirea vocabularului (mijloace interne, mijloace externe)
j) Resurse stilistice ale vocabularului;
k) Expresii si locuțiuni
l) Frazeologia și contextualizarea

5. MORFOLOGIE

a) Părțile de vorbire flexibile (Clasificare. Locuțiuni. Categorii morfologice. Funcții sintactice):
   - Substantivul
   - Articolul

- Pronumele
- Adjectivul
- Numeralul
- Verbul

b) Părţile de vorbire neflexibile (Clasificare. Locuţiuni. Funcţii sintactice):
- Adverbul
- Conjuncţia
- Prepoziţia
- Interjecţia

6. SINTAXA
- Enunţul

A. Sintaxa propoziţiei:

a) Părţi principale de propoziţie:
- Subiectul
- Predicatul
- Probleme de acord

b) Părţi secundare de propoziţie:
- Atributul
- Complementul

B. Sintaxa frazei:

c) Propoziţia şi felul propoziţiilor
d) Fraza
e) Raporturile sintactice în frază: de interdependenţă, de coordonare şi de subordonare
f) Mijloacele de exprimare a raporturilor sintactice în propoziţie şi frază
g) Tipuri de subordonate în frază: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă, circumstanţială.

Bibliografie *Limba română*

1. Academia Română - Gramatica de bază a limbii române - Editura: Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti, 2010
2. Avram, Mioara - Ortografia pentru toţi, Editura Academiei, Bucureşti, 1990.
3. Avram, Mioara, Gramatica pentru toţi, Editura Academiei, Bucureşti, 1986
4. Angela Bidu-Vrânceanu, Narcisa Forăscu, Limba română contemporană. Lexicul, Editura Humanitas EducaŃional, Bucureşti, 2005.
5. Constantinescu-Dobridor, Gh, .Morfologia limbii române, Editura Ştiinţifică, Bucureşti,1974
6. Constantinescu-Dobridor, Gh., Sintaxa limbii române, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1994
7. Coteanu, Ion (coordonator), Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia, ediţia a II-a, Bucureşti, 1985
8. Forăscu, Narcisa (coord.), Popescu, Mihaela, Dificultăţi gramaticale ale limbii române, Editura Universităţii din Bucureşti, 2001.
9. Guţu Romalo, Valeria, Corectitudine şi greşeală. Limba română de azi, Editura Humanitas Educational, Bucureşti, 2000.
10. Hristea, Theodor (coordonator), Sinteze de limba română, ediţia a III-a, Editura Albatros, 1984.
11. Iordan, I.; Robu, Vl., Limba română contemporană, EDP, Bucureşti, 1978;
12. Mariana, N. (2010). Limba română, (Note de curs), Universitatea „Transilvania" Braşov
13. Manualele de Limba romana, cl.aIXa, aXa, aXIa, aXIIa pentru Scolile Normale (ultima editie).
14. Marcu, Florin, Noul dictionar de neologisme, Editura Academiei, Bucureşti, 1997.
15. Operele menţionate în capitolul Continuturi.
16. Şuteu, Flora, Elisabeta Şoşa, Ortografia limbii române. Dicţionar şi reguli, Editura Saeculum I.O, Bucureşti, 1995.

B. Literatura pentru copii

1. CONCEPTUL DE LITERATURĂ PENTRU COPII
Definiţii. Caracteristici. Opere fundamentale ale literaturii pentru copii
2. SPECII LITERARE ACCESIBILE PREŞCOLARILOR ŞI VALORILE FORMATIVE ALE TEXTELOR LITERARE DESTINATE COPIILOR

- Principalele genuri şi specii literare, accesibile preşcolarilor.

1. Creaţia populară

- Colinde
- Sorcova
- Proverbe, zicători, ghicitori
- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Basme populare, prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte*, *Prâslea cel voinic şi merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric:

- **Poezia despre copilărie**: George Coşbuc – *Iarna pe uliţă*
- **Poezia despre natură şi vieţuitoare:** Mihai Eminescu – *Revedere*, *Somnoroase păsărele*; Vasile Alecsandri – *Pasteluri*: *Mezul iernei*; Elena Farago – *Căţeluşul şchiop*, *Gândăcelul*; *Gospodina*

b. Genul epic.

- **Fabula**: Tudor Arghezi – *Zdreanţă*, *Tâlharul pedepsit*; Jean de La Fontaine – *Greierele şi furnica*;
- **Schiţa şi povestirea**: *Emil Gârleanu - Fricosul*, *Căprioara*; Ioan Alexandru Brătescu-Voineşti – *Puiul*; Ion Creangă – *Ursul păcălit de vulpe*; Octav Pancu Iaşi – *Iedul cu trei capre*; I.L.Caragiale – *D-l. Goe..., Vizită;* Barbu Ştefănescu-Delavrancea – *Bunicul*, *Bunica*; Mihail Sadoveanu – *Dumbrava minunată;* Hans Christian Andersen – *Fetita cu chibriturile*; Ion Creangă – *Moş Ion Roată şi Unirea*;
- **Legenda**: Călin Gruia – *Povestea florii-soarelui*, *Ciuboţelele ogarului*;
- **Balada**: George Topârceanu – *Balada unui greier mic*;
- **Basmul**: Ion Creangă – *Povestea lui Harap-Alb*; Carlo Collodi – *Pinocchio*;
  Poveşti: Ion Creangă – *Fata babei şi fata moşneagului*, *Punguţa cu doi bani, Capra cu trei iezi*; Hans Christian Andersen – *Răţuşca cea urâtă*; Fraţii Grimm – *Albă ca zăpada*, *Scufiţa Roşie*;
  Romanul pentru copii şi despre copii: Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*.

Bibliografie *Literatura pentru copii*

1. Bratu, Bianca (1977). *Preşcolarul şi literatura*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1977
2. Buzaşi, I., (2001). *Literatura pentru copii*, (note de curs), Universitatea „1 Decembrie 1918" Alba Iulia.
3. Goia, Vistian. (2003) *Literatura pentru copii şi tineret, pentru institutori, învăţători şi educatoare*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003
4. Gurtavenco, M.; Ioani, L.; Norel, M.; Sasu A.E.; Şindrilaru, Fl.; Viţalariu, D. M. (2008). *77 de lecturi ale copilăriei. Lecturi particulare pentru clasele V-VI,* Ediţia a III-a, Editura Paralela 45, Piteşti
5. Mihalache, Cosmin, Pascu Ana, Manolache, Carmen, Voicilă, Ciprian (2008). *Îngeri, zmei şi şoimăriţe: mitologie pe înţelesul copiilor*, Bucureşti: Humanitas.
6. Negrilă, Iulian (1996). *Literatura pentru copii*. Arad: Editura Multimedia.
7. Norel, M., (2014), *Literatură română şi literatură pentru copii*, (note de curs), Universitatea „Transilvania", Braşov.
8. Pop, M., Ruxăndoiu, P. (1999). *Folclor literar românesc*, Bucureşti: E.D.P..
9. Stoica, C., Vasilescu, E. (1996) *Literatura pentru copii* (Manual pentru Şcolile Normale - cls. a XII-a), Bucureşti: E.D.P..
10. Costea, O., Mitu, F., Stoica, C., Toma-Damşa, M., Vasilescu, E., Vlăduţ, A. (1996) *Literatura pentru copii* (Manual pentru Şcolile Normale – cls. a XIII-a), Bucureşti: E.D.P..
11. Operele menționate în capitolul *Conținuturi*.

Metodica activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice

- abordarea flexibilă a curriculumului preşcolar şi analiza funcţională a conţinuturilor învăţării;
- aplicarea adecvată a principiilor şi strategiilor specifice activităților desfăşurate în învățământul preşcolar;
- alegerea şi adecvarea strategiilor didactice de predare-învățare-evaluare în vederea realizării obiectivelor de referință/ competențelor specifice stabilite prin curriculumul pentru învățământul preşcolar;
- adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale copiilor, prin individualizarea şi diferențierea învățării;
- valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la grădiniță;
- valorificarea lecturii personalizate a programei şcolare în proiectarea didactică pe termen lung şi scurt;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare a activității copiilor în cadrul activităților de învățare din grădiniță;
- conceperea unor instrumente de evaluare, analiză şi interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice.
- Dezvoltarea instituţională a unităţii de învăţământ preşcolar şi dezvoltarea de parteneriate grădiniţă - comunitate

CONȚINUT TEMATIC

1. CURRICULUM PENTRU EDUCAȚIE TIMPURIE

- Domeniile de dezvoltare/domeniile experiențiale și importanța lor în educația timpurie.
- Structura și conținutul curriculumului pentru educația timpurie; Valori promovate.
- Planul de învățământ și Metodologia de aplicare a planului de învățământ.
  - ✓ Programul zilnic de activitate;
  - ✓ Activităţi pe domenii experienţiale;
  - ✓ Jocuri şi activitaţi didactice alese;
  - ✓ Activităţi de dezvoltare personală (rutine, tranziţii, activităţi optionale şi activitaţi desfăşurate după-amiaza).

2. PROIECTAREA ORGANIZAREA ȘI REALIZAREA ACTIVITĂȚILOR LUDICE ȘI DE ÎNVĂȚARE

- Jocul - principala formă de organizare a procesului de învăţământ în grădiniţă;
- Structura și conținutul pentru: planificarea anuală/planificarea calendaristică; proiectele tematice; proiectele de activitate (integrată sau pe discipline);
- Categoriile de activități de învățare și modul de integrare în proiectarea didactică (Activităţi pe domenii experienţiale, Jocuri şi activităţi didactice alese şi Activităţi de dezvoltare personală - activități integrate sau pe discipline);
- Diferenţiere şi individualizare în procesul de învăţământ.
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/autoevaluare individuală și de grup, precum a strategiilor de interevaluare, care să valorifice influențele educative pozitive;

3. MAGEMENTUL ACTIVITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

- Organizarea spaţiului educațional (cerințe psiho-pedagogice şi ergonomice).
- Variante de organizare și realizare a activităților de învățare pe domenii experiențiale: povestirea; repovestirea; lectura educatoarei; jocul didactic; convorbirea; memorizarea; lectura după imagini; observarea, jocul de rol, jocul motric, jocul muzical, modelaj, desen, pictură etc.
- Variante de organizare şi de realizare a activităților de dezvoltare personală: rutine (întâlnirea de dimineață), tranziții, activități opționale, activități din perioada după-amiezii;
- Variante de organizare și realizare a activităților integrate și a jocurilor și a activităților didactice alese.
- Metode, tehnici şi procedee folosite în cadrul diferitelor tipuri de activități de învățare. Combinații între diferite strategii didactice, în viziune sistemică.
- Mijloace didactice specifice activităților de învățare cu preşcolarii şi modalități de optimizare a situațiilor de învățare prin intermediul acestora.
- Activitățile extracurriculare.
- Parteneriatul grădiniță – școală și parteneriatul grădiniță - familie – comunitate.

4. SPECIFICUL EVALUĂRII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

- Conceptul de evaluare: definire şi analiză.
- Metode, tehnici şi instrumente de evaluare a rezultatelor şi a progreselor în învăţare ale copilului preşcolar.
- Proiectarea şi interpretarea probelor de evaluare în învăţământul preşcolar.Valorificarea rezultatelor evaluărilor.

5. SPECIFICUL ACTIVITĂȚILOR DE EDUCARE A LIMBAJULUI, ÎN LIMBA ROMÂNĂ, ÎN GRĂDINIȚELE CU PREDARE ÎN LIMBA SLOVACĂ

- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învăţării limbii române
- Organizarea activităților de educare a limbajului, în limba română
- Metode şi procedee specifice învăţării limbii române, ca limba a doua

Bibliografie - Metodica predării activităților instructiv educative din grădiniță.

1. Bogart, C., Delmarle, S., Preda, V. (2012). Formarea competențelor în grădiniță: o altă perspectivă asupra timpului școlar. București: Aramis Print.
2. Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M. (2002). Metoda interactive de grup-Ghid metodic. 60 de metode și 200 de aplicații practice pentru învățământul preșcolar. Craiova. Arves.
3. Culea, L. (2009). Aplicarea noului curriculum pentru educație timpurie-o provocare?. Pitești: Diana.
4. Dumitrana, M. (1999). Educarea limbajului în învățământul preșcolar vol. I Comunicarea orala, București: Compania.
5. Dumitrana, M. (2000). Copilul, familia și grădinița. București: Compania Dumitrana, M. (2002). Activități matematice în grădiniță: ghid practic, însoțit de 105 sugestii de activități. București: Compania.
6. Dumitrana, M. (2005). Jocuri și jucării pentru preșcolari. Ghid metodic de activități realizate cu ajutorul unor materiale simple. București: Compania.

7. Flerina, E. A. (1976). Jocul și jucăria. Îndrumător pentru educatoarele din grădinița de copii. București: Didactică și Pedagogică.
8. Glava, A., Pocol, M., Tătaru, L.-L. (2009). Educaţia timpurie: ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preşcolar. Piteşti: Paralela 45
9. Glava, A., Tătaru, L., Chiș, O. (2014). Piramida cunoașterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar. Pitești: Diamant
10. Hobjilă, A. (2008). Elemente de didactică a activităților de educarea limbajului (etapa preșcolarității). Iași: Institutul European.
11. Ionescu, M. (coord.) (2010). Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani. București: Vanemonde.
12. Mătăsaru, M., Chriloaie, M., Nedelcu, C., Pricoaia, V., Mătăsaru, L. (2008). Proiectarea didactică în învățământul preșcolar. Rovimed Publishers.
13. Mitu, Florica - "Metodica activităților de educare a limbajului", Editura Pro Humanitas, București, 2000
14. Necula. G., Manolache, A., Mocanu, S., et. All. (2009). Metodica activităților instructiv-educative în grădinița de copii. Craiova: „Gheorghe-Cârțu Alexandru".
15. Niculescu, R., M. (2010). Curriculum între continuitate și provocare, Sibiu: MEDIA.
16. Niculescu, R., M. (1999). Pedagogie preșcolară – Sinteze, București: PRO HUMANITATE.
17. Norel, M., Bota, O., A. (2013). Didactica domeniului experiențial limbă și comunicare, Cluj-Napoca: Asociația de Științe Cognitive din Romania.
18. Păiș Lăzărescu M, Ezechil, L. (2015). Laborator preșcolar-ghid metodologic. Ediția a IV-a revizuită. București: V & I Integral.
19. Păișii-Lăzărescu, M., Tudor, S. L., Stan, M. M. (2009). A deveni și a fi educator. Bune practici în învățământul preșcolar și primar. Pitești: Editura Universității din Pitești.
20. Păișii-Lăzărescu, M., Tudor, S. L., Stan, M. M. (2015). Mentorat în didactica învățământului preșcolar și primar. Craiova: Sitech
21. Păun, E., Iucu, R. (coord.) (2002). Educaţia preşcolară în România. Iaşi: Polirom.
22. Preda, V. (1999). Copilul și grădinița. Urgența 2000: pariul limbajului și al comunicării. București: Compania.
23. Preda, V. (2009). Programe și activități în învățământul preșcolar și primar. București: Didactica Publishing House.
24. Preda, V., Breben, S., Gongea, E., Mitrulescu, V. (2009). Învățarea bazată pe proiecte. Auxiliar didactic pentru aplicarea noului curriculum. Craiova: Arves.
25. Schulman Kolumbus, E. (2006). Didactica preșcolară. Ediția a III-a. București: V & I Integral
26. Varzari, E., Taiban, M., Manasia, V. (1967) - Metodica cunoașterii mediului înconjurător și a dezvoltării vorbirii în grădinița de copii" (Manual pentru liceele pedagogice de educatoare), E.D.P., București.
27. Vrășmaș, E. (2014). Educația timpurie. București: Arlequin.
28. ***Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului. (2006). Finalitățile și efectele introducerii educației timpurii în sistemul românesc de educație. Studiu de impact: București.
29. ***Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului. (2006). Propunere de politici publice. Educația timpurie-prima treaptă a educației formale (Studiu de impact atașat). București.
30. ***Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului. (2008) . Curriculum pentru educaţia timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între naştere şi 6/7 ani. Bucureşti: Didactica Publishing House.
31. E.Sch. Kolumbus (traducere şi adaptare Magdalena Dumitrana) – Didactica preşcolară , Bucureşti, 1998.
32. H. Barbu, A. Mateiaş, E. Rafailă, E. Popescu, F. şerban – pedagogie preşcolară, Didactica, Bucureşti, 1997
33. Magdalena Dumitrana – Educarea limbajului în învăţământul preşcolar, Bucureşti, 1999.
34. A. Ilica, G. Kelemen – Metodica activităţilor instructiv – educative – Ed. U. A.V. Arad, 2004
35. A. Ilica, J. Cozma, V. Preda, E. Sorițeu, G. Kelemen – Didactica învățământului preșcolar – Ed. U.A.V. Arad, 2005

Pedagogie preșcolară și elemente de psihologia educației

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice

- descrierea şi explicarea corectă a ideilor, proceselor şi fenomenelor educației timpurii la nivel european şi național ;
- utilizarea adecvată a cunoștințelor de pedagogie preșcolară și a elementelor de psihologie a educației, în contexte variate;
- exemplificarea conceptelor, prin proiectarea conținuturilor instructiv-educative, în acord cu particularitățile psiho - individuale și de vârstă ale școlarului mic;
- manifestarea unei conduite flexibile şi inovative în ceea ce priveşte managementul carerei şi dezvolatrea profesională;
- aplicarea elementelor de cercetare educațională specifice în vederea realizării de micro-proiecte de cercetare educaţională în condiţii de asistenţă şi consiliere metodologică

CONȚINUT TEMATIC

1. EDUCAȚIA TIMPURIE ÎN CONTEXT EUROPEAN
   - Educaţia timpurie - dimensiune a învăţării pe tot parcursul vieţii.
   - Conceptul de educaţie timpurie; fundamente teoretice ale educaţiei timpurii.
   - Educaţia timpurie la nivel european.
   - Servicii integrate şi incluzive în educaţia timpurie.
   - Finalităţile educaţiei timpurii.
2. EDUCAȚIA TIMPURIE ÎN ROMÂNIA
   - Locul şi rolul educaţiei timpurii în cadrul sistemului de învăţământ românesc.
   - Învățământul particular – accente specifice la nivelul educației timpurii.
   - Alternative educaționale în educația timpurie. Aspecte care au contribuit la dezvoltarea sistemului de educație timpurie din România.
   - Tranziția de la grădiniță la școală.
3. FACTORII DEZVOLTĂRII PERSONALITĂȚII UMANE - INTERACȚIUNI ŞI DOMINANTE. EDUCABILITATEA
   - Conceptul de dezvoltare şi conceptul de educabilitate. Relația dezvoltare - învățare – joc în educația timpurie.
   - Ereditatea, factor intern al dezvoltării personalității.
   - Mediul, factor extern al dezvoltării personalității.
   - Educația – factor hotărâtor al dezvoltării psihice; specificul influențelor educative la vârstele timpurii.
   - Metode, tehnici şi instrumente de cunoaştere a specificului dezvoltării psihice la vârstele timpurii.
4. STRUCTURA ŞI DINAMICA PERSONALITĂȚII LA VÂRSTELE TIMPURII
   - Repere ale dezvoltării la vârstele timpurii. Domeniile de dezvoltare: Dezvoltarea fizică, sănătate şi igienă personală; Dezvoltarea socio-emoțională; Capacități şi atitudini în învățare; Dezvoltarea limbajului, a comunicării şi premisele citirii şi scrierii; Dezvoltarea cognitivă şi cunoașterea lumii.
   - Procese fundamentale ale dezvoltării personalităţii copilului la vârstele timpurii: (imaginea de sine, conştiinţa de sine şi conduita morală).
   - Dimensiuni ale dezvoltării personalității la vârstele timpurii: temperament, aptitudini, inteligenţă, caracter, creativitate.
   - Specificul învățării la vârstele timpurii.
   - Colaborarea grădiniței cu școala. Importanța dezvoltării socio-emoționale în contextul asigurării unui debut școlar de succes.
5. COPII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE (CES) ÎN GRĂDINIȚĂ
   - Educaţia integrată şi incluzivă în grădiniţă.
   - Relația grădiniței cu familia şi cu comunitatea.
   - Colaborarea cu părinții şi cu alte categorii profesionale de sprijin.
6. ELEMENTE DE DIDACTICĂ PREŞCOLARĂ
   - Abordarea sistemică a procesului de învăţământ în învăţământul preşcolar; abordarea interacțională, abordarea comunicațională.
   - Interdependenţa formal – informal - nonformal din perspectiva procesului didactic în grădiniţa de copii.
   - Normativitatea didactică. Specificul principiilor didactice în învăţământul preşcolar.
7. PROIECTAREA DIDACTICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREŞCOLAR
   - Conceptul de proiectare didactică; funcţiile proiectării didactice; etapele proiectării didactice.
   - Produsele curriculare fundamentale: plan de învățământ, programă şcolară, planificare anuală, planificare tematică.
8. MANAGEMENTUL CARIEREI DIDACTICE
   - Prevederi legislative care sprijină dezvoltarea carierei didactice.
   - Importanța dezvoltării profesionale în cariera didactică.

Bibliografie - Pedagogie şi elemente de psihologie

1. Bocoş, M., Avram, I., Catalano, H., Someşan, E. (coord.) (2009), Pedagogia învăţământului preşcolar. Instrumente didactice, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
2. Bocos M., Preda V., Brănişteanu R., Clapou C., (2013), Tradiții şi valori – Ghid practic de opționale integrate, Editura Delta Cart Educațional, Pitești.
3. Ezechil, L. (2002). Comunicarea educațională în context şcolar. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică
4. Glava, A., Glava, C. (2002). Introducere în pedagogia preşcolară. Cluj-Napoca: Dacia.
5. Harwood, R., Miller, S.A., Vasta, R. (2010). Psihologia copilului. Iaşi: Polirom

6. Ionescu, M. (coord.) (2010). Repere fundamentale în învăţarea şi dezvoltarea timpurie a copilului de la naştere la 7 ani. Bucureşti: Vanemonde.
7. Mătăsaru, M., Chriloaie, M., Nedelcu, C., Pricoaia, V., Mătăsaru, L. (2008). Proiectarea didactică în învățământul preşcolar. Rovimed Publishers.
8. Niculescu, R., M. (2010). Curriculum între continuitate şi provocare, Sibiu: MEDIA.
9. Niculescu, R., M. (1999). Pedagogie preşcolară – Sinteze, Bucureşti: PRO HUMANITATE.
10. Papalia, D.E., Wenkos Olds, S., Duskin Feldman, R. (2010). Dezvoltarea umană.
11. Păun, E., Iucu, R. (coord.) (2002). Educaţia preşcolară în România. Iaşi: Polirom.
12. Petrovai D., Preda, V., Petrică S., Brănişteanu R., (2012), Pentru un copil sănătos emoțional și social – Ghid practic pentru educatorul care construiește încredere, V&I Integral, București.
13. Radu, I., T. , Ezechil, L. (2006). Pedagogie – fundamente teoretice. Bucureşti: Editura V&I Integral.
14. Radu, I.T., Ezechil, L (2009). Didactica. Teoria instruirii. Piteşti: Paralela 45.
15. Răduţ-Taciu, R., Bocoş, M.-D., Chiş, O. (coord.) (2015), Tratat de management educaţional pentru învăţământul primar şi preşcolar, Editura Paralela 45, Piteşti.
16. Vrăşmaş, E. (2014). Educația timpurie. Bucureşti: Arlequin.